

Trygve Moe
Fysioterapeut og
psykiater
Oppfølgingsenheten
Frisk

I arbeid med livsstilsendring

I arbeid med livsstilsendringer

- Erfaring: muskel/skjelett, smerte, rus, psykiatri, overvekt
- Nå: spesialisthelsetjeneste med HSØ, HV og HM avtaler
- Lettere psykiske lidelser, ARR, smerte og sykkelig overvekt
- Livsstilsendring, rehabilitering
- Ernæring, fysisk aktivitet, psykologiske elementer, medisiner, arbeid ++

Rehabilitering og tverrfaglighet

- Rehabilitering er tidsavgrensede planlagte prosesser med klare mål og virkemidler hvor flere aktører samarbeider om å gi nødvendig bistand til brukerens egen innsats for å oppnå best mulig funksjons- og mestringsevne, selvstendighet og deltagelse sosialt og i samfunnet
- Tverrfaglig er postmodernismens svar på radikal pluralisme som vil si at:
- Det er mange veier til kunnskap og at det er mange sannheter i et faktum.

Tverrfaglighet

- Bio-psykoso-sosio-kulturelle modellen
- George Engels 1977
- Brundtland (alt henger sammen med alt)
- Dekonstruksjon, språk og kultur
- I dag er det 8 profesjoner som jobber med pasientene i Oppfølgingsenheten Frisk

Pasienten i sentrum

- Av alle perspektiv
- Konkrete mål basert på egne verdier
- Selv styre behandling gjennom aktiv deltagelse
- Mer opptatt av prosessen enn av målet
- Ansvar er lempet over på pasienten?
- Hva med andre kulturer

Endre livsstil....

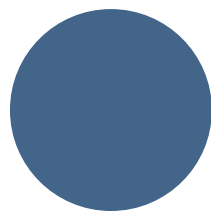
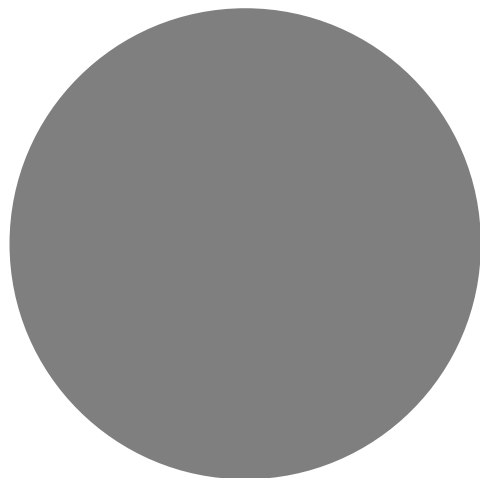

[Dette bildet](#) av Ukjent forfatter er lisensiert under [CC BY-NC-SA](#)

Er visst vanskeligere enn vi tror....

Dynamisk inkonsistens

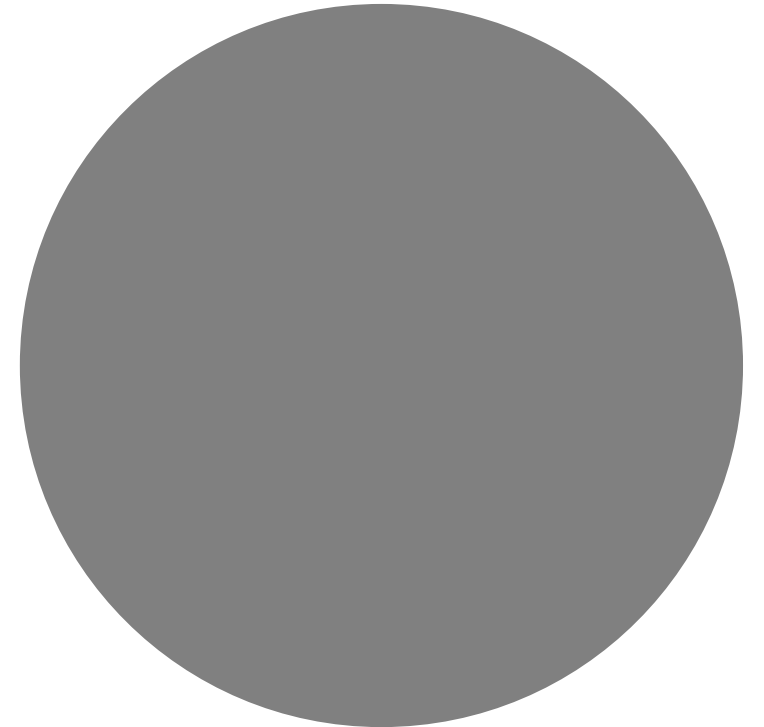
Hvorfor er det så vanskelig når vi har bestemt oss, betalt så mye og det er stor gevinst?

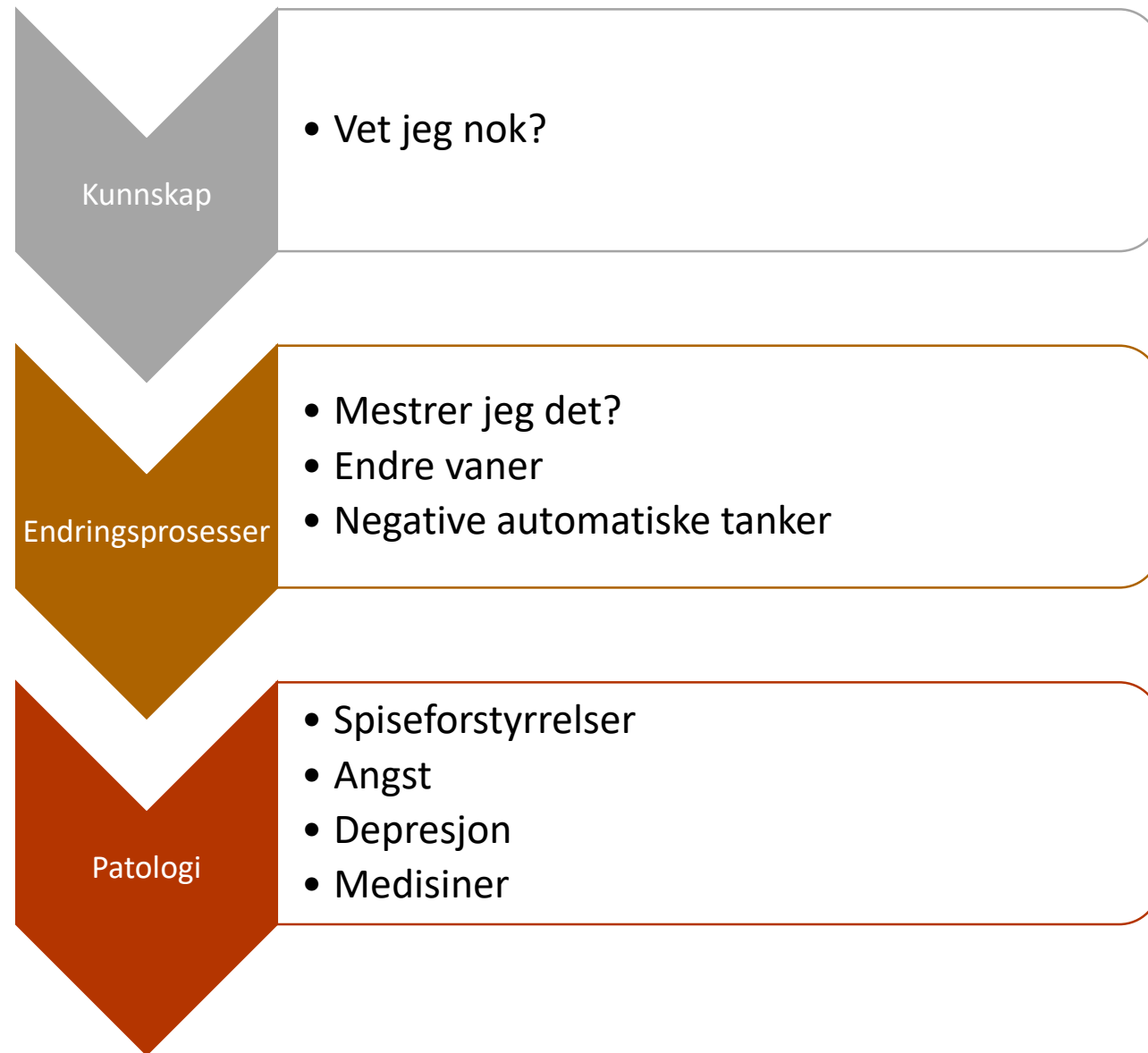
- Kunnskap?
- Endrede vaner?
- Behandling av psykiske plager?
- Eller annen sykdom?
- Er det andre faktorer som medikamentbivirkninger?

Hva skal til?

Tre nivåer

Manglende kunnskap?

Genetikk

Biologi (ghrelin, leptin)

Psykologi (mat virker!)

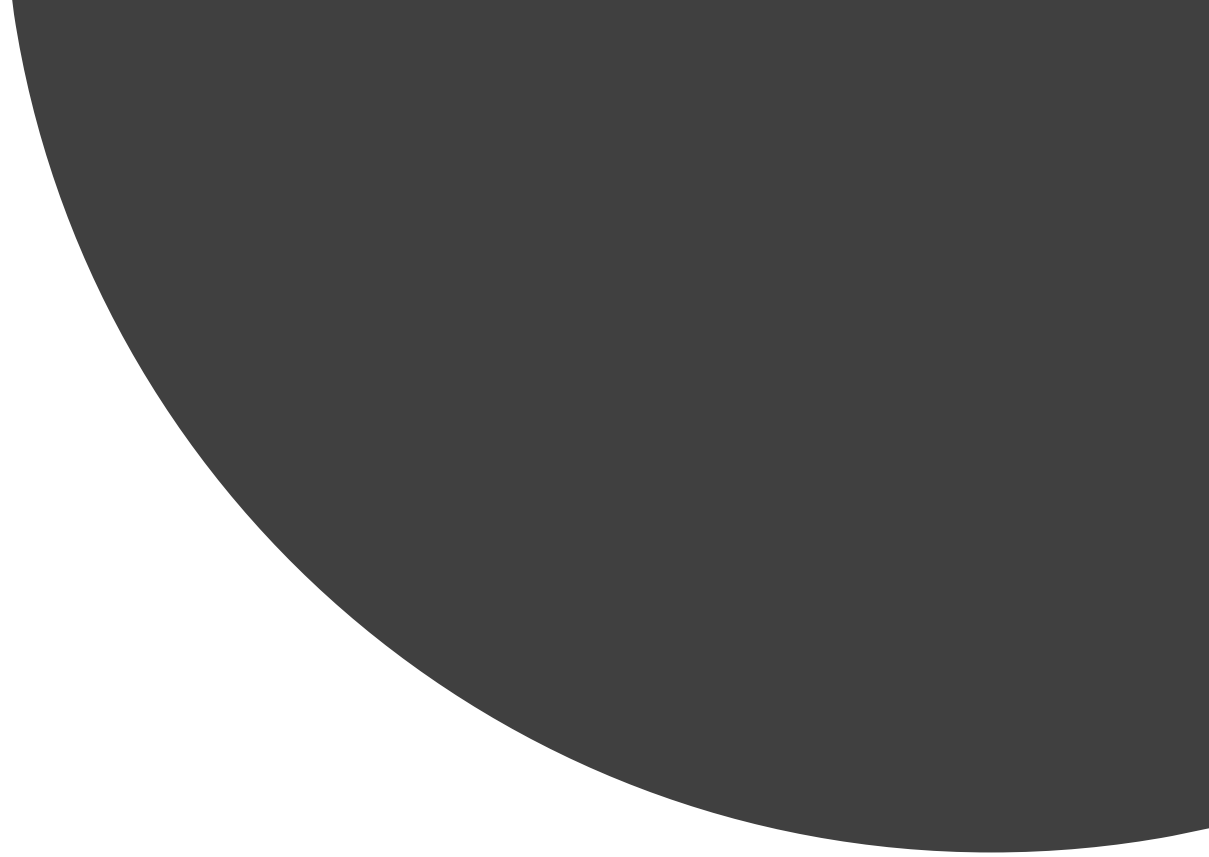
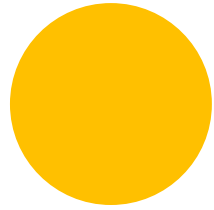
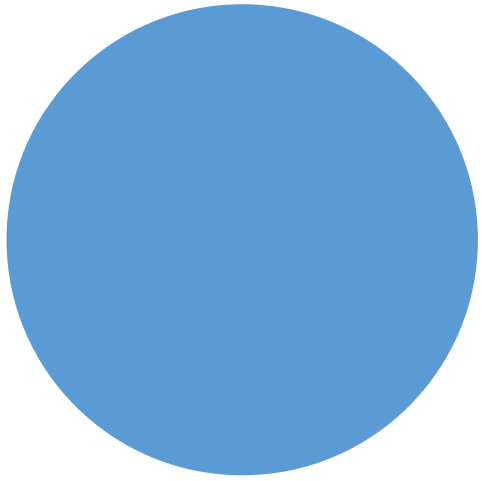
- Roer, trøster, feirer-fordi jeg fortjener det!
- men også angst, traumer, depresjon

Sosiokulturelt

- ved besøk, samvær, høytider, tradisjoner,

Kompetanse

- ernæring, kalorier, hvordan lage mat...

Vaner

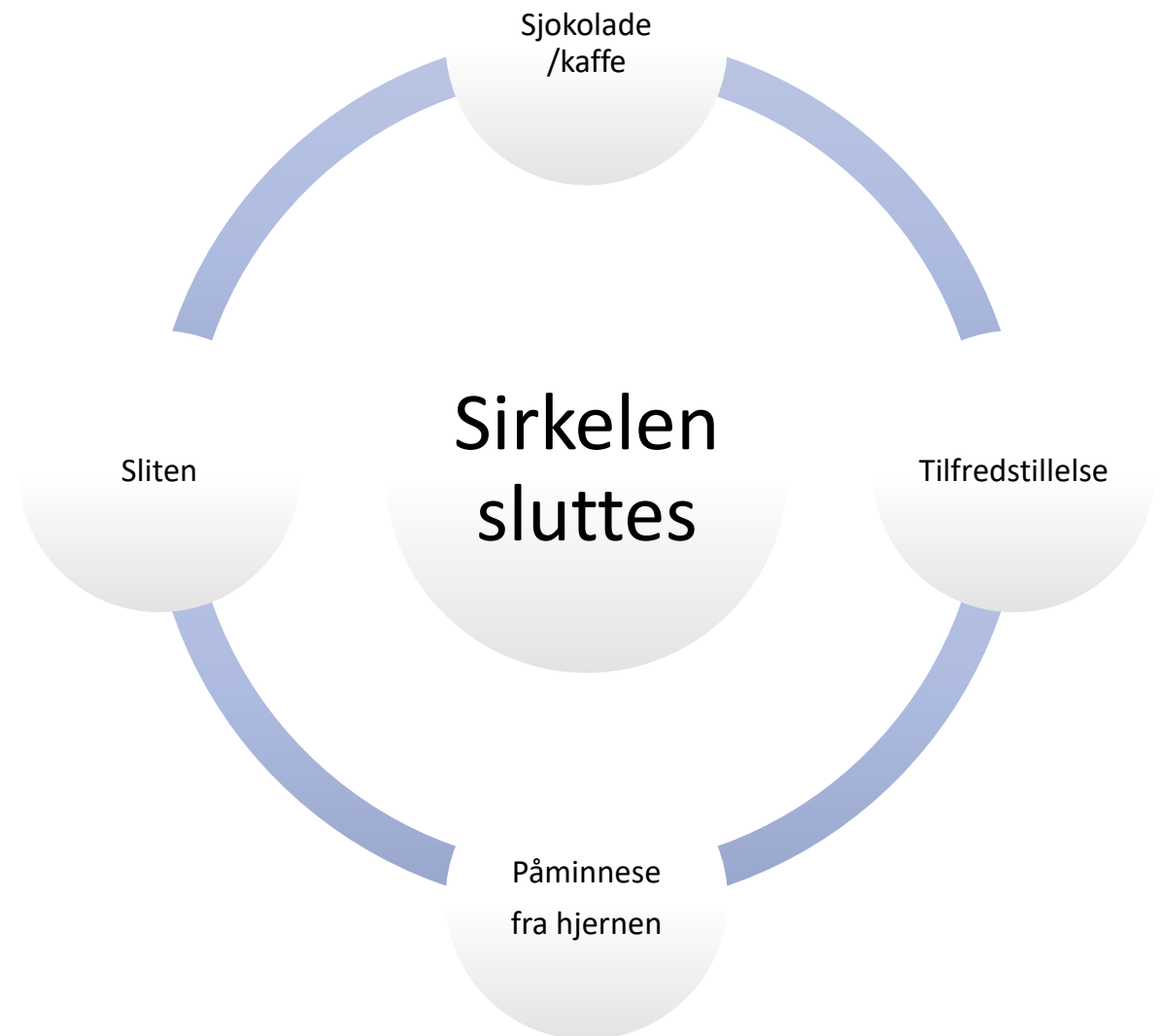
En vane starter med en opplevelse

Sliten

Kaffe/sjokolade

Opplagt
Tilfreds

En vane
oppstår og
vedlikeholdes

Hvordan bryte sirkelen?

01

Holde igjen?
Selvkontroll

02

Motivasjon?

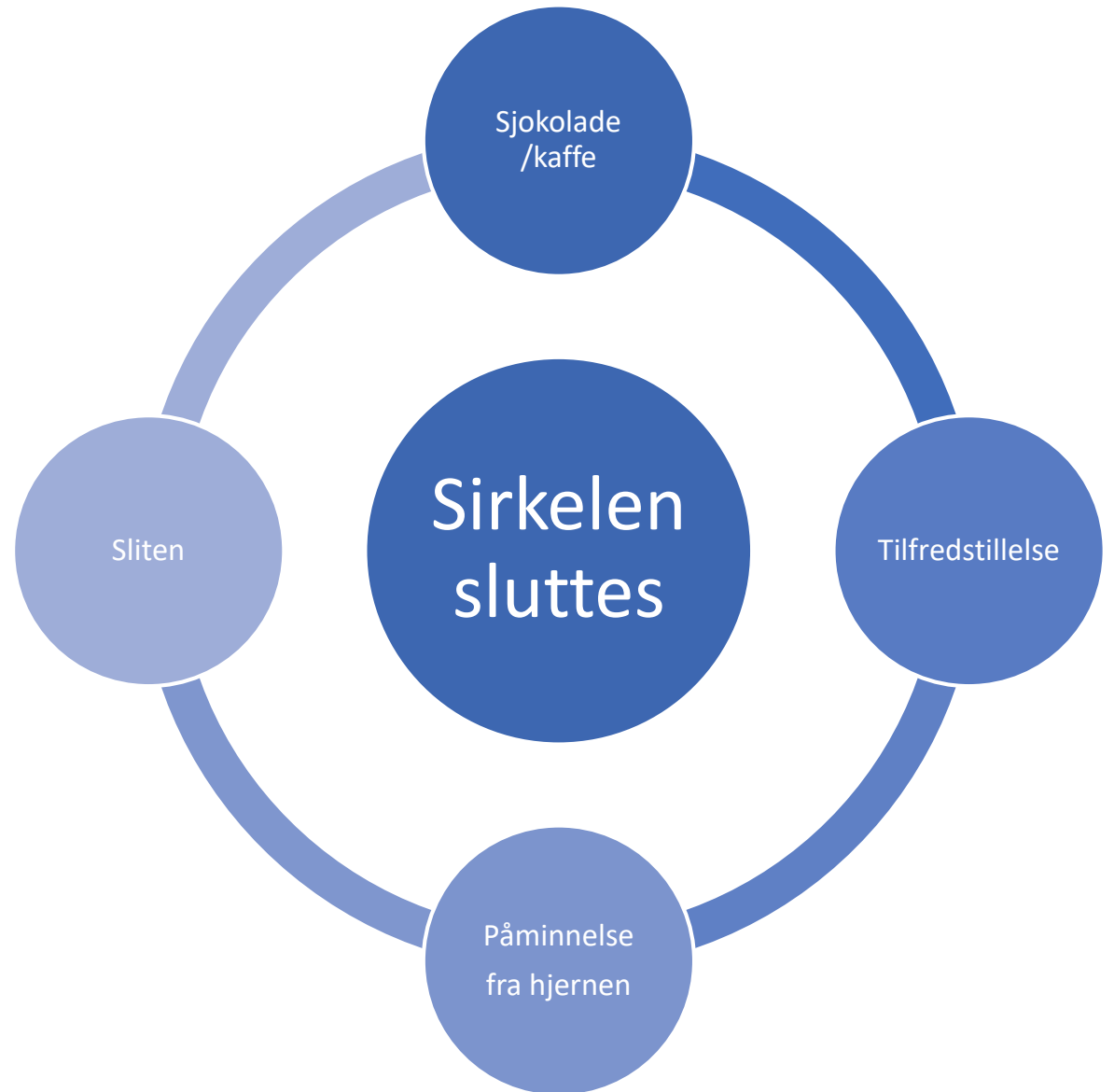
03

Levereregler?

04

Bytte ut en av
faktorene?

En vane kan
endres, bytt
ut tiltaket

Det er mulig....

-
- Cola
  - Cola light

-
- Bris
  - Soda stream

-
- Vann
  - ?

Negative automatiske tanker

- Hva er det?
- Snubletråder som vi setter opp, ofte uten at vi ikke klar over det
- Det er begrep i kognitiv teori.....
- Eksempel...

NAT, årsak

Gauntlett-Gilbert mfl.

- Jeg forstår ikke, jeg spiser jo ikke mye i det hele tatt
- Kona spiser like mye og hun er slank
- Forbrenningen er ikke normal, den må være alt for lav

Det som må
gjøres er
forferdelig
fordi

- jeg må være sulten hele tiden
- Jeg har for mye annet å gjøre
- Jeg må jogge og gå på treningsstudio hele tiden
- Jeg må telle kalorier resten av livet
- Jeg kan aldri gå ut og kose meg med venner på restaurant
- Jeg veier så mye at det er håpløst langt frem
- Jeg veier så mye at uansett hvor mye jeg går ned vil jeg være feit

Hva jeg (ikke) klarer

- Takler ikke å være sulten
- Orker ikke å trene
- Greier ikke å følge en diett
- Er ikke viljesterk nok
- Orker ikke å trene før jeg har gått ned xx kg
- Må ha bedre selvtillit før jeg klarer å endre meg

Urettferdig

- Hvorfor må jeg slanke meg når andre slipper?
- Andre spiser det de har lyst på
- Det burde være greit å være overvektig

NAT underveis

- Jeg sprakk! Alt er ødelagt
- Jeg hater dette! Jeg er sulten og får ikke lov til å spise og må begrense meg
- Hvis jeg bare spiser litt av det som er godt mister jeg kontrollen og alt er ødelagt
- Dette var bra/forferdelig, jeg fortjener denne påskjønnelse
- Jeg orker ikke bekymre meg nå, jeg tar det i morgen.
- Jeg kan ikke overlate alt til en diett heller
- Jeg gir blaffen! Mat er nytelse!

Synet på meg selv

- Jeg er dum, klarer ikke å styre matinntaket en gang
- Kroppen min ser monstrøs ut! Forferdelig!
- Jeg har ingen viljestyrke

Du har det i deg!

- Skape et narrativ
- Koble egenskapene sammen